

παρουσία ξένων πρὸς τοὺς συνεταιριζομένους προσώπων, κατὰ βάσιν κρατικῶν ὑπαλλήλων τῆς ΑΤΕ, εἰς τὰ συμβούλια αὐτῶν. Ἡ παρουσία τῶν ξένων τούτων ἐπιβάλλεται πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων τῆς τυχόν διαφωνούσης καὶ μὴ δυναμένης, λόγῳ τῆς ἀναγκαστικότητος τῆς ὀργανώσεως, νὰ ἀποσυρθῆ μείωσι-φίας.

Δὲν μνημονεύομεν τοὺς ἀναγκαστικούς συνεταιρισμοὺς ἐγγείων βελτιώσεων, διότι εἰς πάσας τὰς χώρας ἔχουν τὴν αὐτὴν μορφήν.

Διὰ τὴν πρώτην περίοδον ὀφείλομεν νὰ σημειώσωμεν τὸ γεγονός τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Εἰς ταύτην ἀνετέθη πλὴν τοῦ πιστωτικοῦ ἔργου καὶ ἡ ἐμποτεία καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, μεταβιβασθέντος εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ Σώματος Ἐποπτείας τῶν Συνεταιρισμῶν. Τὸ γεγονός τοῦτο δὲν μεταβάλλει τὰς κατευθύνσεις καὶ τάσεις τῆς νομοθεσίας τῆς περιόδου ταύτης. Ὄφειλομεν ἐπίσης νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἡ δρᾶσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης σημαντικῶς συνετέλεσε εἰς τὴν ὀργανωτικὴν βελτίωσιν τῶν συνεταιρισμῶν καὶ τὴν ἐν γένει προόδον αὐτῶν.

Γενικῶς κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν, παρὰ τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας παρεκκλίσεις, ὁ Συνεργατισμὸς παραμένει εἰς ἐλευθέρᾳ κινήσει καὶ ἐξελισσεται καὶ ἀναπτύσσεται στηριζόμενος κατὰ κύριον λόγον εἰς τὰς δυνάμεις τῶν μελῶν του.

Ἡ δευτέρα περίοδος καὶ τὸ δεύτερον τμήμα τῆς συνεταιριστικῆς νομοθεσίας συμπίπτει πρὸς τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ 1936 ἕως κατοχῆς. Τὸ τμήμα τοῦτο ἔχει σαφῆ τὴν ἐπίδρασιν τῶν τότε πολιτικῶν μεταβολῶν. Τὸ κρατῆσαν τότε πολιτικὸν σύστημα, τὸ ὀλοκληρωτικὸν καθεστῶς, ἤσκησε τὴν ἐπίδρασιν του ἐπὶ τῶν νομοθετημάτων τῆς ἐποχῆς ταύτης.

Τὴν βασικωτέραν μεταβολὴν ὑπέστη ἡ σωματιακὴ ὀργάνωσις τῶν ἀγροτῶν, ὁ ὑφιστάμενος τότε ὑπὸ τὴν ὄνομασίαν «Πανελληνίου Συννομοσπονδία Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν» σύνδεσμος καὶ διὰ ταύτης τὸ σύνολον τῶν συνεταιρισμῶν.

Αἱ ἐπελθοῦσαι εἰς ταύτην, πλὴν τῆς ἀλλαγῆς τῆς ὀνομασίας εἰς «Ἐθνικὴν Συννομοσπονδίαν Συνεταιρισμῶν Ἑλλάδος» (Ε.Σ.Σ.Ε.) μεταβολαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς:

α) Ἐνῶ αὕτη εἶχε συσταθῆ ἐλευθέρως τῆ πρωτοβουλία Ἐνώσεων συνεταιρισμῶν καὶ ἐνῶ ἐλευθέρως ἠδύνατο νὰ προσχωρήσουν εἰς ταύτην καὶ ἄλλαι Ἐνώσεις συνεταιρισμῶν, αἱ ὁποῖαι πᾶσαι ἐξέπρο-

σωποῦντο εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν αὐτῆς, διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὑπάγονται εἰς αὐτὴν ὑποχρεωτικῶς ἅπασαι ἐν γένει αἱ συνεταιρικαὶ ὀργανώσεις αἱ ἔχουσαι γεωργικούς σκοποὺς παντὸς εἶδους καὶ βαθμοῦ ὀλοκληροῦ τῆς χώρας, πάσης φύσεως ἐλευθεραὶ ἢ ἀναγκαστικαὶ ὡς καὶ ἔχουσαι γεωργικούς σκοποὺς, ἀλλ' ἀποτελοῦσαι νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συσταθεῖσαι εἴτε βάσει τῆς περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίας ἢ βάσει ἐιδικῶν νόμων, μὴ ἐξαιρουμένου τοῦ Ἀγροτικοῦ Κώδικος. Σημειοῦμεν ὅτι αἱ ἄνω ὀργανώσεις δὲν εἶναι μέλη τῆς, ἀλλὰ ὑπάγονται εἰς αὐτὴν.

Ὡς μέλη τῆς γενικῆς συνέλευσεως τῆς Συννομοσπονδίας ἀναγνωρίζονται ὄχι πᾶσαι αἱ Ἐνώσεις, ἀλλὰ ἐκεῖναι αἱ Ἐνώσεις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, αἱ πληροῦσαι τὰς ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ε.Σ.Σ.Ε. προβλεπομένας προϋποθέσεις. Αἱ λοιπαὶ καίτοι ὑπάγονται εἰς τὴν Ε.Σ.Σ.Ε. παρίστανται εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν ἄνευ δικαιώματος ψήφου. Δὲν ὑπάρχει συνεπῶς ἴση μεταχειρίσις τῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων.

β) Ἀνατίθεται εἰς ταύτην, μολοντὶ χαρακτηρίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, πολιτικὴ ἐξουσία καὶ δὴ παρεσχέθη εἰς αὐτὴν δικαίωμα ἐκδόσεως κανονισμῶν, ἐχόντων ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν καὶ ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅλων τῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητά τῆς ὑπαγομένων συνεταιρικῶν ὀργανώσεων. Μετεβίβασθη εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ παρεσχέθη εἰς αὐτὴν δικαίωμα αὐτεπαγγέλτου καὶ ἀνευ σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς οἰκείας ὀργανώσεως τροποποιήσεως τῶν καταστατικῶν. Αἱ τοιαῦτα τροποποιήσεις ἐγένοντο μετὰ γνώμην πενταμελοῦς συμβουλίου, εἰς τὸ ὁποῖον μόνον δύο μέλη ὄριζοντο ἀπὸ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς Ε.Σ.Σ.Ε. Παρεσχέθη ἐπίσης εἰς αὐτὴν δικαίωμα ἀσκήσεως ἐλέγχου διοικητικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ πειθαρχικοῦ ἐπὶ τῶν διοικητικῶν καὶ ἐποπτικῶν συμβουλίων τῶν ὀργανώσεων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν καὶ λήψεως προληπτικῶν διοικητικῶν μέτρων εἰς περίπτωσιν μὴ κανονικῆς λειτουργίας Ὄργανώσεως τινος ἢ παραβάσεως τῶν καθηκόντων παρὰ τὸν οἰκείων διοικητικῶν ἢ ἐποπτικῶν συμβουλίων ἢ τῶν ὑπαλλήλων τῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων τῆς Ε.Σ.Σ.Ε. δικαιουμένης νὰ προβῆναι εἰς μερικὴν ἢ ὀλικὴν ἀντικατάστασιν τῶν συμβουλίων ἢ ἀπόλυσιν τῶν ὑπαλλήλων. Ἡ Ε.Σ.Σ.Ε. ἐδίκαιοντο μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέων συμ-